

Subiect 3

Diplomatia

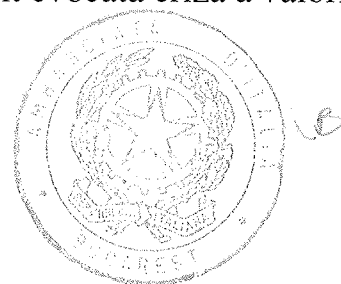
Realizând o radiografie a tradițiilor imperialiste ale Marilor Puteri și a procesului lor de tranziție către formula statului-națiune și, ulterior, către cea a organizației interguvernamentale/federaliste a Uniunii Europene, profesorul universitar din Cluj, Vasile Pușcaș, fost negociator-șef la aderarea României la Uniunea Europeană, discută în volumul său recent intitulat „România și lumea în schimbare” evoluția în timp a conceptului de diplomație. Un concept aflat într-o continuă transformare și adaptare la schimbările „structurii, normelor și semnificațiilor sistemului internațional”.

În cartea sa, Pușcaș trasează și evoluția structurii personalului corpului diplomatic, a limbajului și atitudinii diplomaților, precum și etapele istorice și personalitățile legate de transformările sensului termenilor diplomație și putere, culminând în ambele cazuri cu varianta cunoscută astăzi a relațiilor bilaterale și multilaterale dintre state — și cu ideea că nu doar resursele materiale, ci și informația reprezintă putere.

Profesorul subliniază că noțiunile de diplomație și negociere (permanentă) — și, implicit, cea legată de teoria jocurilor — sunt frecvent asociate. Diplomația este, în prezent, conform spuselor unui alt cercetător, Adam Watson, „un instrument al relațiilor / societății internaționale prin care actorii sistemului internațional realizează un proces civilizat de dialog, schimburi continue de idei și bunuri, încercând să găsească soluții reciproc acceptabile pentru disputele și conflictele de interese.”

România, în viziunea profesorului Vasile Pușcaș, se dovedește a fi un caz viu, plin de efervescența schimbării, în care multe dintre principiile și conceptele menționate anterior pot fi urmărite și analizate.

O carte care deschide perspective, aprofundează semnificații și invită la reflecție, „România și lumea în schimbare” este, așadar, un titlu ce dorește să reamintească bazele pe care trebuie construită o societate pe deplin funcțională, atât pe plan intern, cât și pe cel al politicii externe, într-un prezent marcat de multiple crize, deseori generatoare de confuzie, printre care se regăsește și frecvent evocata criză a valorilor.

Trend demografici all'interno dell'Unione Europea

Effetto della ripresa dei movimenti post-Covid19 o inversione di tendenza di un trend demografico? Il dubbio assale i ricercatori di Eurostat dinnanzi ai risultati di una indagine sulla popolazione europea: dopo anni di regressione a causa di tassi di natalità negativa, negli ultimi 4 anni la popolazione europea ha continuato a crescere, raggiungendo il 1° gennaio 2025 i 450,4 milioni di abitanti, oltre 1 milione in più rispetto all'anno precedente. Tra i Paesi che hanno registrato nel 2025 i tassi di crescita demografica più elevati risulta Malta, seguita da Irlanda e Lussemburgo.

Tale dato inverte una tendenza verificatasi negli ultimi decenni, imputabile ad un trend di invecchiamento della popolazione comune a livello europeo, ed in generale ai Paesi industrializzati. In tali Paesi, infatti, bassi tassi di fertilità e un generale aumento dell'aspettativa di vita stanno portando ad un progressivo invecchiamento della popolazione.

Secondo gli esperti, la crescita demografica osservata è in gran parte attribuibile all'aumento dei movimenti migratori dopo la pandemia. Ciononostante, la tendenza a lungo termine rischia di essere quella di una riduzione della popolazione entro il 2100, in assenza di tassi migratori sufficienti a controbilanciare l'invecchiamento della popolazione. Secondo le proiezioni ufficiali, infatti, la percentuale di persone di età pari o superiore a 80 anni nella popolazione dei Paesi dell'Unione Europea aumenterà di 2,5 volte tra il 2024 e il 2100, passando dal 6,1% al 15,3%. Già all'inizio del 2024 oltre un quinto della popolazione UE aveva almeno 65 anni, con le quote più alte di over 65 registrate in Italia, Portogallo, Bulgaria, Finlandia e Grecia.

Si tratta di un fenomeno multidimensionale che, se non affrontato in maniera strategica, porterà effetti gravi sullo sviluppo sociale ed economico, portando ad un rallentamento della crescita economica ed ad un aumento della spesa pubblica. Inoltre, esso rischia di aggravare le disparità regionali, dato che le aree con un maggiore calo demografico sono quelle caratterizzate da minori livelli di servizi sociali, di trasporti, di istruzione e di opportunità lavorativa. Per questi motivi, la sfida demografica è una delle priorità dell'agenda dell'Unione europea.

